

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja nižanja cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjskega petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Češki „Narodni listy“ o znanem našem okrajnem glavarju.

Dunajski listi so z odobravanjem ponatisnili famozni „ukaz“ c. kr. okrajnega gorenjskega glavarja, da se ne sme slovenskega uradovanja terjati, sicer bode on dotičnega župana kaznoval. Češki „Narodni listy“ od 18. avgusta o tem prinašajo ta-le uvodni članek:

„Mej tem časom, ko so dunajski časopisi „Fremdenblatt“ in stara „Presse“, o katerih se misli, da so pristopni migljajem vladnega tiskovnega biró, očitali češkemu časopistvu, da ščuje proti uradnikom; da, mej tem, ko so izšli fulminantni pozivi voditeljem češkim, naj javno in s polnim imenom proglasijo, da se ne skladajo s časopisjem češkim in da vso odgovornost za njega projave odbijajo, — našel se je na Kranjskem c. kr. okrajni glavar, kateri je čutil posebno potrebo priti češkemu časopistvu na pomoč in opozoriti vlado, da je na najvišje na času začeti trebiti in čistiti s tem uradništvom, katero ne ume nič drugega, nego delati nemške demonstracije in žaliti slovansko prebivalstvo.

Na Kranjskem, katerega prebivalstvo je (razen jednega kočevskega okraja) vse slovensko, kjer tedaj nemška beseda nij „navadna v deželi“, vlada še stari „cof“, da uradi in sodnije s strankami obravnavajo samo nemški in da zlasti okrajni glavarji pošiljajo tudi čisto slovenskim občinam nemške dopise. Našla se je občina, ki si to nij dala dalje ljubiti in je vrnila dopis slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu. To pa je okrajnega glavarja tako razjezilo, da je pozabil, kje živi, da ne živi na Turškem, ampak v ustavni državi in je poslal rečenj občinam ta-le ferman: „Občinskemu uradu v K. vrača se s tem kazanjem na § 19. osnovnih postav od dné 21. decembra 1867 in s tem pristavkom, da je občinski urad ravno tako dolžan znati oba deželna jezika, kakor ces. kr. državni uradi. Pri tej priliki se mi vidi občinskemu uradu opomeniti, da prhodonjič bode župan za vsako tako prazno in vsej subordinaciji se protiveče zadržavanje uradnih poslov najostreje kaznovan“.

Tako se je zgodilo v letu Gospodovem 1880 za vlade pomirljivega grofa Taaffeja, ki je v prestolnem govoru, s katerim je bil državni zbor odprt, napisal besede, „da ima Avstrija biti pozorišče svobode in pravic vseh njenih narodov“, in kateri je nekaj mesecev potem v polnej zbornici proglasil v državnem zboru pred licem vseh narodov v Avstriji, da „tudi Slovanje ne smejo biti več na zid pritiskani“.

„Za Boga! Res ne vemo, kje prej začeti,

ali bi prelivali solze hvalečnosti nad tem okrajnim glavarjem, kateri je podal svetu tako kričeči in strašni dokaz, kakšni uradniki so še tu in tam v državnih uradih, da odločujejo o osodah prebivalstva; ali pa hočemo spustiti se razbirati klasične uzroke, s katerimi se je „Njemu videlo“ groziti županu s kaznijo, kateri neume nemški in hoče imeti slovenske dopise od uradov!

„Ta dogodek je tako čuden, tako v nebo vpijoč, da nij niti mogoče, da bi vlada prešla prosto tudi čezenj na dnevni red, kakor to dela pri žalečem neizpolnjevanji svoje naredbe pri necih sodih tu na Češkem. Pa ko bi tudi vlada nič ne storila, prepričali se bodo ta gospod okrajni glavar in njemu podobni birokratje na državnem zboru, da imajo poklicani zastopniki nenemških narodov teh šikan, katere mora prebivalstvo tudi pod to vlado od jedne strani birokracije prenašati, prav zadosti.

„Tako se ima torej § 19 državnih osnovnih postav razumeti, da za voljo političnemu uradniku, ki nema niti toliko časti, da bi se naučil jezika ljudstva, mej katerim uraduje, bili bi dolžni občinski predstojniki učiti se in umeti nemški! To je z drugo besedo rečeno: Na Kranjskem ne sme biti nihče drug župan, nego Nemec ali Slovenec, ki nemški ume. Vsi drugi Slovenci, torej ogromna velika večina prebivalstva Kranjske, — so izločeni iz pasivne volilne pravice.

„In k takemu razlaganju postave odobravajoč pritrjujejo poluuradni listi, kakor stara „Presse“ in se jezé nad drznostjo občinskega urada, in si mencajo od veselja roke, da župan „nij prišel do pravega možá, ker gospod okrajni glavar nij razumel šale in je prijel občinski urad menj nežno za ušesa!“

„Tako daleč smo torej prišli, da politični uradnik sme drzniti se z nogami teptati državni zakon in še k temu delati iz njega posmeh, sklicevaje se na njega ustanove? Tako daleč smo prišli, da govori okrajni glavar z županom, tem svobodno voljenim zastopnikom občanstva, tako, kakor s kácim diurnistom, od katerega terja subordinacije?

„Tako se je govorilo z nami v dobi Bachovej in Metternichovej, tako se govori v policijskem Pruskem z vladnimi briči po občinah, ali niti za časa vlad čisto ustavaških se pri nas nij upal tako govoriti z občanstvom podrejeni uradnik.

„Uradniku nij treba znati jezika prebivalstva, temuč prebivalstvo se mora uradnikovega jezika naučiti — to je gaslo, katero je izdala ustavoverna stranka, in kakor je videti, nabaja ono mej uradništvom rodovitnih tal. Kaj pomaga, če je ustanovljeno v zakonu, da je ravnopravnost jezikov v uradih zajemčena

ali zagotovljena; kaj pomaga od ustavakov izdano pravilo, da nesme biti nihče siljen, učiti se drugega jezika; okrajni glavar je Nemec in kdor hoče z njim govoriti, naj se nemški uči, in če je to ubog župan, njemu se zažuga še kazen!

„Naj si na Dunaji nikakor ne domišljajo, da v tem slučaju gre samo za mali narod slovenski, a da se nas ostalih Slovanov ne tiče. Avstrijski Slovanje smo solidarni. Tisti časi, ko se jeden narod slovanski za drugega nij brigal, minoli so. Mi se denes čutimo vsi za jedno. Mi vemo, da nas je v državi Slovanov večina, in če se greši proti jednemu delu, žali se vse. Bratje Slovenci naj bodo prepričani, da tudi mi Čehi sočutimo udarec, katerega daje okrajni glavar na Kranjskem njih narodnosti, tako, kakor da bi nam bil namenjen. Podobne provokacije imajo vsaj to dobro, da nas avstrijske Slované bude k skupnej brambi, in če Bog da, ta opomin ne bode zastoj.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. avgusta.

Redko čudo se je zgodilo, da je Nemec jedenkrat bil Slovanu nekoliko pravičen! V Brnu, glavnem mestu Moravske, je mestni zbor nemški sklenil ustanoviti češko šolo za dečke v predmestji Cejlu in za deklice v ulici Prični. Kaj tacega nij bilo še slišati. — Na tak način, ko bi Nemci Slovanom nasproti povsod tako pravični bili tudi gledé srednjih šol, potem je sprava mej narodi naenkrat gotova, narodno protivje naenkrat odpravljeno!

Tudi deželni šolski svet Moravski, v katerem sede po večini Nemci, je sklenil ustanoviti realko s češkim učnim jezikom. — In naši deželni šolski sveti v Ljubljani, Gradci, Celovci? Kdaj so le mrvico storili ali sklenili za nas Slované?

O povodu **cesarjeve petdesetletnice** piše praška „Politik“: Položenje krone v ustavni Avstriji mora biti vse drugo nego določujejo teoretiki vladarjem vseh ustavnih držav; v Avstriji mora krona posredovati mej raznimi narodno-političnimi strankami, to jej dovoljuje tudi ustava. To umejo dobro tudi narodje. Kajti kolikorkrat je kaka hegemonistiška stranka razmere v državi zmedla, stopil je vladar vmes, ter ukazal ukreniti s pota, kateri bi vodil v propad. Ta skušnjava je učila narode, da v vladarju vidijo zavetje pravice.

Na vseučiliščih v **Pragi** sta imenovana rednima profesorjema za češko predavanje dr. Anton Fric ter dr. Emanuel Borický.

Vnanje države.

Londonški dopisnik oficijozne „Bohemije“ pravi, da ne bo več dolgo, ko se bo vnela vojna na **Balkanu**. Razmere so tam ravno tako ostré kakor l. 1877. Kakor tačas tako se tudi zdaj Turčija nič ne upogne; tačas se je govorilo o skupnem pritisku na Turčijo, a nij prišlo do tega, kakor se tudi zdaj ne

bode zgodilo. Anglija, Francija, Avstrija, Nemčija ter Italija zadovoljuje se s polovičarskimi koncesijami, — Rusija ne! Ta bode pri prvi priliki naglašala svobodo balkanskih narodov in vlasti tega ne bodo mogle braniti, ker bode Rusija izvrševala skupne evropske sklepe. Kakor hitro bi se zopet čulo o turških grozovitostih v zdaj še turških delih Bolgarije, potem bode takoj poslala Rusija ultimatum Turčiji.

Na Irskem postajejo razmere zmirom resneje. Nedavno so Irce v luki Cork napali ladijo „Juno“ ter odnesli mnogo pušk; isto tam so Angleži zasledili neko zaroto: fenijanci so hoteli vojašnico v zrak razstreliti, ter so jo že podkopali. Vlada je odposlala v Dublin Forsterja. — Gladstone je o pravem času hotel preprečiti te nemire s svojim poljedeljskim zakonom za Irsko, a sebičnost angleških lordov je oni zakon zavrgla in iz tega zna nastati na Irskem prav resen upor, kar vladne angleške novine že same priznavajo.

Predsednik francoske republike, Grevy, je v Dijonu nekako na videz popravil znano izjavo Gambette, ter dejal, Francozi naj se ne udajo nestrpljivosti, pretiranosti ter sili, da ne neha srečna doba, katero Francija zdaj uživa. Predsednik ministerski, Freycinet, pa je rekel delavcem v Montaubanu, da se trudi Francija za vzdržanje miru, kateremu zdaj k sreči nič ne preti. A častnikom, ki so se mu predstavili, je hvalil pogum francoske armade; Francija se na svojo armado zanaša o času nesreče, ter s ponosom opazuje nje napredovanje, katero jej jamči čast ter neodvisnost.

Dopisi.

Iz Stožice na Savi 19. avg. [Izv. dop.] Slehrno leto praznoval se je tudi pri nas v Stožicah na Savi rojstveni dan našega presvetlega cesarja Franc Josipa I. A take sijajnosti, kakor je bila ravno letos 17. t. m. še nij dočakal marsikak rojak te vasi, ker zdaj je slovenski narod monarhu hvaležen za vladu, od katere upamo, da nas reši nemškutarske more, ki naše duhove tlačijo, od nemško-ustavoverske kače, ki nam narodni napredek izpodjeda! — Okoli 9. ure zvečer omenjenega dne začel se je precej velik kres, katerega je vaška mladina črez dan vrh vasi napravila. Kakih par korakov od te grmade postavljena je bila lepa vrsta bakelj na visocih drogih, katere so razsvetljevale okolico. Iz vseh bližnjih vasij jela je dohajati velika množica ljudij, katera je zbrana s stoterimi živio-klici pozdravljala našega blagega vladarja in gospodarja. Iz bližnjega holca pa so grmeli topovi, da je bilo veselje. Vaška dekleta, — čvrste Slovenke — kratkočasil so navzočne s slovenskimi pesnami, in ko je bilo vse v redu, prižgal se je umeteljni ogenj, in zapela se je veličastno cesarska himna. Na vseh obrazih je bila brati zadovoljnost in udanost slovenskega kmeta do habsburške rodovine.

Iz Trebnjega 19. avgusta. [Izv. dop.] Blagi gospodje in gospe ter drugi trebenjske soseske so uže mnogokrat pokazali v svoji radodarnosti, kako na srcu jim je naša šolska mladina. 18. avgusta, o priliki petdesetletnice Nj. Veličanstva našega presvetlega cesarja, so zopet toliko darovali, da se je moglo 240 šolo obiskajočim otrokom kupiti sadja, kruha in dr. ter nekatere knjige, katere se bodo koncem šolskega leta razdelile mej nje. Zlasti pa je darovala naša blaga posestnica trebenjskega gradu, gospa Gresel, razen lepega doneska v denarji, tudi vedro vina. Vsem blagim dobrotnikom in dobrotnicam izreka šolsko vodstvo v imenu učencev in njih staršev najtoplejšo zahvalo. Bog vas živi mnogo let in vam stotero povrni, kar storite za blagor naše mladeži na cesarjev dan.

Iz Metlike 19. avg. [Izv. dop.] Petdesetletnico rojstvenega dne presvetlega našega cesarja slavila je narodna čitalnica Metliška s srčnim navdušenjem. Braća Hrvati prišli so mnogobrojni, in odzdravljali in nazdravljali oduševljeno, mladi svet pa se je bil plesu posvetil. Zabava je bila živahna, razstaneč bratski. Na svidanje na trifarškem prošenju.

Iz Mokronoga 19. avg. [Izv. dop.] Tudi naš trg obhajal je slovesno cesarjevo 50letnico. Zvečer pred 18. bilo je napovedano od županstva razsvitljenje vseh hiš, kar se je tudi na dano znamenje iz Žalostne gore zgodilo. Ves trg je bil poln cesarskih in slovenskih zastav, tu pa tam bili so različni napisi. Okolo devete ure usporedi se pa od županova hiše počenski baklada s cesarskimi in slovenskimi zastavami na čelu, z mokronoško godbo po trgu, ter se vstavi pri okr. sodniku, kjer godba zasvira cesarsko pesen, pevci pa zapoje razen cesarske še „Buči morje Adrijsko“. Burni „živio“ odmeval je od vseh strani. Potem gre baklada z godbo, katero spremlja mnogo občinstva v grad in na to k mokronoškemu pristavu, kjer zopet v obeh krajih godba svira cesarsko, pevci pa zapoje tudi slovenske pesni. Dolgotrajni „živio“-klici značili so udanost do presvetlega vladarja. — Drugo jutro, 18. t. m. bila je ob 8. uri slovesna sv. maša, pri kateri so bili navzočni vsi uradniki s šolsko mladežjo in mnogo drugega ljudstva. — Popoldne pa je priredilo šolsko vodstvo na Žalostnej gori šolsko veselico, kjer se je zbralo okoli 160 otrok in več gospode iz Mokronoga. S cesarsko in slovensko zastavo odišla je šolska mladež iz šole, kjer je zapela cesarsko pesen, na Žalostno goro, kjer so bili otroci z jedili in pijačo pogosteni.

Iz Novega mesta 19. avg. [Izv. dop.] Petdesetletnico rojstva presvetlega cesarja Franca Josipa je tudi Novo mesto sijajno obhajalo. Dne 17. t. m. zvečer je svirala godba tukajšnje meščanske straže po svitlo razsvetljenem mestu; drugo jutro je napravila budnico, mesto pa je obleklo svoje prazne oblačilo, okinja se s cesarskimi in slovenskimi zastavami. Ob 10. uri dopoldne se je brala v kapiteljski cerkvi slovesna sv. maša, katere so se udeležili vsi tukajšnji uradniki, častniki, profesorji in sploh odličnejše občinstvo; mej mašo in pozneje mej slovesnim nagovorom župana v mestni hiši je uniformirana meščanska straža streljala na čast presvitlu cesarju in godba svirala cesarsko himno. Po nagovoru županovom se je razdelila podpora v denarju mej revne. Po tem so šli različni uradi, duhovščina, c. kr. častniki deželne brambe, mestno zastopništvo, častniki novomeškega uniformiranega kora in učitelji novomeškega šolskega okraja pod vodstvom nadzornika svojega k c. kr. okrajnemu glavarju čestitat o petdesetletnem rojstvenem dnevi presvetlega cesarja. Zvečer je napravila čitalnica novomeška slovesno veselico, katere so se tudi uradniki in zdaj tukaj bivajoči porotniki udeležili. Pri tej veselici v blagi namen podpore vsled toče poškodovanim napravljena tombola je donesla precejšnjo svoto na korist poškodovanim.

Pri razsvitljavi se je nam to čudno zdelo, da so bili na transparentih in celo na mestni hiši le latinsko-nemški napisi „Vivat-Hoch“! kakor bi bilo Novomesto tam kje v Nemčiji, in tudi drugi dan smo pogrešali slovenske trobojnice na istej hiši. Čudili smo se tudi, ko smo slišali, da se veliko zastopnikov nij udeležilo seje po velikem opraviilu sklicane za slovesno obhajanje častnega dneva, in da vsled

premalega števila udeležencev sklepanje nij bilo mogoče. Mej onimi, ki so se tej slovesnosti odtegnili, je bil tudi poveljnik požarne brambe, ki se je nekako nenavadno reprezentovala pri slovesni maši, kajti navadno se udeležuje tacega zastopanja poveljnik sam ali vendar njegov namestnik, a poveljnik je tje poslal le tri druge zastopnike.

Pri čitalnični veselici smo pa pogrešali mnogo mičnih obrazcev zalih Novomeščank, katere, kakor se vidi, nij toliko slabo vreme, nego prehladno čutje za narodne veselice doma zadržalo.

Kar pa vedenje v mestni hiši ali na „rotovži“ zadene, je naš župan v neke zadnjih sej ob predlogu, katerega so uže davno stavili pismeno narodni odborniki, dal častno besedo, da se bode predlog v prihodnji na 18. avg. t. l. odloženej seji „enoglasno“ sprejel, ako se sklepanje na ta dan odloži. A ta dan t. j. 18. avg. se jih je sedem nemčujočih odbornikov izgovarjalo, da ne morejo priti k seji. Iz tega postopanja se razvidi, da skušajo oni, ki vsi pod enim klobukom delajo, po ovinkih izogniti se vprašanju, katero očitno rešiti jim baje poguma manjka. A narodni odborniki, kakor upamo, ne bodo mirovali in ako se s takim manevrom nadaljuje, se tudi od narodne strani ne bode moglo zamolčati, da nekateri gospodje celo akte lojalnosti zavirajo, ako jih narodna stranka nasvetuje, in ne bi se moglo izogniti potrebi natančnejše preiskavati, kateri gospodje se branijo ustreči želji ogromne večine novomeškega prebivalstva težeči po tem, da se zasluge dobrotnikov kranjske dežele in posebno dolenskih krajev očitno priznajo.

Iz Radovljice 18. avgusta. [Izv. dop.] Dne 30. junija lanskega leta so iz starega grada „Wallenburg“ poleg Radovljice grmeli strelj možnarjev, v znamenje slavne zmage pri volitvi državnega poslanca —

Srčno smo se veselili te zmage in nadejali, da nam bode nastopila vroče pričakovana milejša doba.

Nijsmo se varali. Presvitli cesar Franc Jožef I. nam je v resnici na krmilo svoje vlade pravične može poklical in jim dejal: „Naredite mir mej mojimi narodi“. In ti možje tudi dobro voljo kažejo, da bi se vendar enkrat uresničile besede cesarjeve: „naredite mir mej mojimi narodi“.

Tega izreka smo se predvečer 18. t. m. živo spominjali, ko je iz starega grada „Wallenburg“ zopet odmevalo pokanje možnarjev, ko so rakete visoko v zrak frčale, ko so kresi po gorah goreli ko smo videli mesto Radovljico prostovoljno, pa krasno razsvetljeno in ko je mašnik pri altarju ginjeno „te deum“ zapel; vse to na slavo 50 letnice našega priskrčnega ljubljene vladarja.

Taki prizori so nam globoko v srca segli in molili smo iz vse duše: „Bog ohrani, Bog obvaruj še mnogo, mnogo let našega pravičnega monarha Franca Jožefa I.“

Z Bleda 19. avg. [Izv. dopis.] Naše krasno gorenjsko jezero je tudi letos privabilo polno občudovalcev iz tujine in domovine, tako, da je moral mnogi, ki nij primerne stanovanja dobil, prej odriniti, nego je mislil. Vidi se, da črnenje naše dežele po nemških lažnjivih žurnalistih vendar nič ne opravi, razen pri judih, ki so tudi tukaj arogantni, kakor povsod, kamor pridejo.

Cesarjev 50. god smo tudi tu slovesno obhajali, domačini s tujci vred. Jezero je bilo zvečer razsvitljeno: prizor, kakor ga v vsej

divnej lepoti in čarobnosti nobeno pero opisati ne more, kaj takega se mora samo pogledati in čuditi se.

Po okolici je gorelo mnogo kresov cesarjevemu dnevi na čast in slavo.

Z Zidanega mosta 19. avg. [Izv. dop.] Kakor drugod obhajali smo tudi mi petdesetletnico rojstvenega dne Nj. Veličanstva cesarja na prav slovesen način. Prejšnjega večera bila je razsvetljava po vseh hišah. Meje razobešenimi zastavami, cesarskimi in deželnimi, videle so se tudi slovenske, pri nas dozdaj res redka prikazen. Vrh tega goreli so v okrožji kresovi in pokali možnarji. 18. avg. pa je bila šolska mladina pri slovesni maši v bližnjih Radečah zajedno z ondotno mladino. Po maši sešla se je mladina obeh šol na telovadišči radeške šole, kjer se je v navzočnosti mnoge gospode proslavljala ta dan z govori, deklamacijo, petjem in igranjem. — Isto tako razsvetlili so Radečanje svoje hiše in razobesili mnogo zastav; no, mej njimi videti sta bili samo dve kranjski in še te bolj v zatišji.

Iz Žavca 19. avgusta. [Izv. dop.] Dovolite, da poročam nekaj o svečanosti, katera se je dne 18. t. m. o priliki petdesetletnice Nj. Veličanstva presvitlega cesarja v našem trgu vršila. Na predvečer dne 18. t. m. bil je trg slovesno razsvitljen in zastave cesarske ter narodne vihrale so raz okna z venci in transparenti krasno okinčanimi. Novo osnovana Žavska prostovoljna požarna straža pod vodstvom načelnikovega namestnika g. J. Širca (načelnik je bil žalibože zbog bolesi zadržan) in velika množica občinstva zbrala se je pred občinsko hišo. Od tod je šla potem baklada požarnih brambovcev po trgu mej sviranjem muzike in strelom, kateri je daleč po dolini odmeval. H koncu zapela se je cesarska pesen in umetni ogenj na balkonu srenjske hiše dajal je slovesnosti nekaj diven značaj.

Drugo jutro bila je ob 5. uri budnica, ob 8. uri pa slovesna sv. maša, katere so se srenjski zastop, učenci naše trirazredne ljudske šole, požarni brambovci in druge honoracije našega trga udeležile. Po dokončani cerkveni slovesnosti, pri kateri je šolska mladost prav zbrano večglasno cesarsko himno popevala, je gasilno društvo v občinski hiši prisegalo.

Popoldne se je vršila svečanost ustanovitvenja naše prostovoljne požarne straže v prostorih pivnice g. Julije Žuže, katere dvorana je že več let praznovala, bila je vendar zdajci jako okusno okinčana. Ob 5. uri sprejele so se deputacije in zastopniki sosednjih požarnih društev, iz Celja, Vojnika, Laškega trga in Št. Petra; potem je bil slovesen sprevod po trgu. Pri tej priliki so se posebno naše gospe odlikovale, kajti bogato so obdarele gasilce z venci in šopki. Veselica se je vršila, kakor sledi: Slovesnost je vpeljal g. E. Širca, znani narodnjak, s pozdravom na zbrano občinstvo in slovenskim govorom. Proslavljal je 50 letnico Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, opozoroval z iskrenimi besedami na modrega vladarja, povdarjal njega zasluge, dobrodejne zadače in zavode, ustanovljene v prid in blagor državljanom, in sklenil z gromovitim trikratnim „živio“ presvitlemu cesarju Francu Josipu. Za tem pozdravi g. J. Širca navzočnega zastopništva sosednjih gasilnih društev tudi v nemščini in konča s trikratnim „živio“ vsem gasilcem. Zdajci se je odposlala deputacija k velezasluženemu načelniku in ustanovniku požarne straže g. J. Havzenbihlerju, kateri

se je vsled marljivosti pri požaru dne 16. t. m. v Petrovčah tako poškodoval, da mu nij bilo mogoče svečanosti udeležiti se. Napivale so se še različne napitnice in navdušeni „živio“-klici so dajali svečanosti nekaj naroden značaj. Končno je bil ples; zabava je bila živahna. Vreme sicer nij bilo slovesnosti ugodno, vendar se je vse v lepem redu vršilo.

H koncu si dovoljujem še opozoriti, da kaže obleka naših ognjebrancev naroden značaj, imajo namreč na kapah narodni trobojni trak, vendar so se kazali dozdaj ravno nasprotno, ker imajo nemško komando in izključljivo v tujščini občejejo! Mar li tem gospodom naš domač jezik nij sposoben? V izgled jim bodi „Sokol“ ljubljanski, hrvatske požarne straže in požarna straža v Kranji.

Iz Tomaja na Krasu 18. avg. [Izv. dop.] Predvečer t. j. v torek je bilo pri nas cesarju na čast streljanje, kresi, godba po vasi in vmes petje tomajskih mladeničev, ki so peli cesarsko himno in druge narodne pesni; zjutraj rojstvenega dne pa slovesna sv. maša, kojo je opravljal iskreni narodnjak č. g. dekan Urban Golmajer; pri maši je pela šolska mladina z učiteljem vred cesarsko himno in zahvalnico. Po sv. maši brala se je šolske mladine v šoli dobro došla knjižica „Avgusta meseca 18. dan“, sestavljen marljivi gosp. Ivan Tomšič, a 30 zvezkov te knjižice razdelilo se je mej otroke.

Da se je petdesetletnica tako slavila, gré priznanje vrlému župnu g. Črnetu, in za narod vnetemu podžupanu gosp. Večerini, ter gosp. Črnetu, c. kr. stotniku in velikemu posestniku v Tomaju.

Iz Trsta 17. avg. [Izv. dop.] Sinočni večer so bili na čast cesarju vsi vrhovi v bližnji okolici s kresovi pozlačeni, bengalični ognji razsvitljavali so noč daleč čez morje. Posebno so se odlikovale višine Opčine in Prosek. Pok možnarjev grmel je v temno noč, da je odmeval jek kraških sten. Okoličani so razsvetlili svoje hiše prav čarobno; lojdovi parniki so bili bengalično razsvitljeni, in brez števil raketov in bisernih zvezd je švigalo umetno po zraku.

Trst in okolica sta spet pokazala, da nij tu zdravih tal za pohlepno Italijo, akoravno neki nezreli laški fantalini skušajo tihotapno z izdajskim lističi laški značaj Trsta dokazati lažnjivo svojim bratom v obljubljeni deželi onkraj morja.

Delavsko slovansko društvo je šlo z okoličanskimi pevci pred ces. namestnikovo stanovanje, tam je zapelo cesarsko pesen, pesen „jadransko morje“ in „U boj“ mej svitom umetelnih ognjev. Potem pa se je vrnilo društvo pevajoče čez veliki trg, po korzi v društvene prostore. Na tisoče občinstva je spremljevalo z „živio“-klici naše slavce do društvene dvorane. Potem se je začela društvena zabava. Mej govori in veselimi narodnimi pesni opominjal je še le petelin v rano jutro navzočnega počitka.

Sinoči je policija zopet precej lahonov pod ključ spravila, ker so izdajske plakate širili in eno petardo zapalili.

Domače stvari.

— (Deželni predsednik g. Winkler) je davi odpotoval v Kamnik.

— (Jutršnja Kopitarjeva slavnost) v Repnjah obeta velikanska biti. „Sokol“ odrine z železnico do Vižmarja zjutraj ob sedmih in z njim večina udeleževalcev iz Ljubljane.

— (Tatje v magazinu za smodnik.) Na ljubljanskem gradu so pred nekaj dnevi

tatje vlomili v magazin za smodnik ali pulver in ukrali iz njega prešo za izdelavanje patron in še nekaj orodja.

— (Domače slikarstvo.) Pri Mačku se prihodnja dva ali tri dni more videti prav dobro zadet portret državnega poslanca g. Obreze, delo našega rojaka mladega slikarja Ogrina z Vrhnik, ki je ravno prišel iz Rima in Benetk, kjer je svoje slikarske študije dokončal.

— (Iz Cerknice) se nam piše o cesarjevi slavnosti, ki bo tam jutri: Program za koncert je gotovo izvenredno zanimiv in izbran. Razen gospe Grbičeve in njega sodeluje naša ljubeznjiva in vam od Vodnikove slavnosti znana gospa Lavričeva. Naj nihče ne mudi priti, komur je mar domača, redka umetelnost in pošteno veselje po-nje.

— (Ostrupil) se je v Dobrni v celjskem sodnijskem okraji gospodar Ivan Gruševnik zbog slabih domačih razmer.

— (V kamenolomu) v Braslovčah na Štajerskem se je odtrgala zemlja, ter zasula delavca Sitarja. Izkopali so uže mrtvega.

— (Iz Kopra) pišejo, da pojde tamonjska garnizija 8. lovski bataljon po 20. septembru v Bosno.

— (V tržaški škofiji) so razpisane župnije: Lavrana, Šterna in Verh do 30. septembra t. l. — Birma bode: V Križu 26., na Kontoveli 27., na Proseku 28., na Opčini 29., v Sežani 30. in v Povirju 31. t. m.

— (Zlata maša.) Iz Vojnika se „Dan.“ piše, da je g. Matej Lah, duhovni svetovalec in dosluženi župnik Vojniški, na praznik sv. Lavrencija slavil drugotino ali petdesetletnico svojega duhovenstva. Pokanje možnarjev napovedovalo je zarjajo imenitnih trenotkov, a slavaloki in velike zastave — avstrijska, slovenska, štajerska, slavnostna — so inostrancem naznanjale jubilarstvo domovje, okolo katerega se je zbirala množina sveta od raznih stranij; samo duhovnikov bilo je 42. Po sv. opravi so zlatomašnika spremljali v župniški stan, ker je kanonik in dekan, g. Fr. Juvančič, dal prebrati adresu. Za tem je župnik iz Pišec, g. S. Černoša, po jedernatem nagovoru jubilaru izročil album, t. j. zbirko fotografij vseh duhovnj, kjer je slavljenec služil, pak slike njegovih duhovnih pomočnikov. — Pri obedu bilo je do 70 osob. Tukaj je g. Juvančič v latinskeji besedi nazdravil očetu krščanskega sveta, Leonu XIII.; kanonik in dekan iz Laškega g. A. Žuža Nj. veličanstvu Francu Josipu I. Da se je mej zdravici razlegalo izvrstno petje, nij treba omenjati. Jubilar je pozneje napil zbranim gostom in domačemu župniku g. Ferenčaku, ki pa vsled bolezni, žal, se nij mogel pri svečanosti udeleževati. Vrstile so se druge napitnice: trem jubilarjem, duhovnikom Novocerkevske dekanije, drugemu svečenstvu, vojniškemu vernikom, odzdravljajoč tržan napil je slogi mej duhovniki in ljudstvom, dalje pozdrav nekdanjim kaplanom jubilarstvom, pevovski itd.

— (Za Kopitarjevo slavnost) so darovali: g. J. Oblak 1 gld., g. J. Lozar 1 gld., g. Mat. Hočevan 1 gld., g. Fr. Porenta 1 gld., g. J. Zagorjan 1 gld., g. T. Zupan 5 gld., zbirka g. Kluna 20 gld.

Razne vesti.

* (Povodenj) po raznih avstrijskih, moravskih ter čeških deželah se še nij udesla. Dunav še zmirom raste, ker dobiva neizmerno vode od pristranskih pritokov. Iz Litomiric se pa tudi poroča, da je Laba močno narasla.

* (Ogenj v cerkvi.) Ono nedeljo se je v hrvatske Bistrici v cerkvi ogenj vnel. Zgoreli so vsi altari razen glavnega. Tudi orglje so se rešile, tudi streha. Zgoreli stranski altari so bili stari leseni.

* (Nesreča na ladiji.) Iz Lübecka se piše: Na parnik „Hansa“ so nalagali 282 bal napolnjenih z bencinom. Jedna bala se razpoči in najedenkrat je bilo celo površje ladije v plamenu. Hudo opečeni delavci poskakali so v vodo in z velikim trudom so jih rešili. Utonil je samo eden izmed njih. Mej tem prihiti požarna straža ter gre na ladijo gasit kljub temu, da je v parniku ležalo še več bal z bencinom. Na hip zagrmijo, po zraku lete kosovi lesa in ranjenci so padali na tla. Bencin se je bil namreč vnel. Sedem gasilcev je bilo hudo ranjenih.

* (Kraljica Sijamska) je utonila. Vozila se je po reki Menam v čolnihu, ki se je pa ob neki parnik zadel in prekopicnil. Kralj Sijamski je baje jako žalosten zbog izgube svoje žene, da si jih ima še 800 drugih.

* (Nesreča v cirkusu.) V Koperniku poleg Berlina je v tamošnjem cirkusu unesrečil pred jednim tednom 20 let star umetelnik, ki se je kazal kot orjaka. Vlegel se je na dva stola tako, da so slonele samo noge in glava, na prsi pa so mu naložili 260 funtov teško nakovalo, ter po njem razbijali. Umetniku pa izpodrsnejo noge s stola, on pade na tla, nakovalo pa nanj, ter ga tako pomandralo, da je revež v kratkem umrl.

Umrli so v Ljubljani:

17. avgusta: Marija Markič, gostija, 54 let, v Ribčej ulici št. 7, za jetiko. — Fran Črne, mesarjev sin, 4 leta, na poljanske cesti št. 28, za vodenico.
18. avgusta: Jožefa Sindlar, suknarjeva hči, 16 mes., na sv. Petra cesti št. 60. — Janez Tomažič, branjevec, 87 let, pred škofijo št. 14, za starostjo.
19. avgusta: Danijel Predovič, zasobnikov sin, 9 mes., na poljanske cesti št. 49.

V deželni bolnici:

12. avgusta: Helena Kavčič, voznikova žena, 18 let.
15. avgusta: Fran Narobe, gostačev sin, 11 let, za opešanjem. — Jurij Zupan, kovač, 52 l., za jetiko.
16. avgusta: Franca Havelj, paznika pri užitini žena, 28 let, za pljučno tuberkulozo.
17. avgusta: Matija Klemenec, dninar, 24 let, za pljučno tuberkulozo.

Tuji.

19. avgusta:

Pri Stonu: Kalina iz Dunaja. — Triuer iz Pulja. — Eckel iz Dunaja. — Bon iz Trsta. — Grünwald iz Bistrice.

Pri Metli: Ortlieb iz Dunaja. — Skert iz Gorice. — Herling iz Dunaja. — Just iz Gradca. — Fabian iz Gorenjskega. — Gelusig iz Trsta. — Ott, Pollak, Laubenheimer iz Dunaja.

Dunajska borza 20. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	75	„
Zlata renta . . .	88	10	„
1860 drž. posojilo . . .	131	80	„
Akcije narodne banke . . .	835	—	„
Kreditne akcije . . .	276	—	„
London . . .	117	70	„
Srebro . . .	—	—	„
Napol. . .	9	35	„
C. kr. cekini . . .	5	55	„
Državne marke . . .	57	75	„

Št. 4327.

(399—1)

Razpis.

Na novejši deželni norišnici na Studencu je služba zdravnika-asistenta z letno plačo 800 gold., s prostim stanovanjem, kurjavo in svečavo proti pogodbi z obestransko enoletno odpovedjo do dne 1. novembra t. l. za oddati.

Prošnjiki za to službo naj svoje prošnje z dokazi, da so doktorji vsega zdravilstva ali medicine in kirurgije in da so uže v kakej norišnici zdravniško službo opravljali, ali da so slusali kurs za psihiatrijo, pošljejo do

dne 15. septembra 1880

vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani. —

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, 17. avgusta 1880.

Izdatelj in urednik Makso Armič.

Št. 4330.

(400—1)

Razpis.

Za oskrbljevanje kurjave, za snaženje, oziroma popravljanje vseh dotičnih umetnih kurjavnih naprav in za nadziranje vodovaje v deželni blaznici na Studenci, se bode oddala služba kurjača z letno plačo 600 gold. in s prostim stanovanjem, kurjavo in svečavo, provizorično proti obestransko polletni odpovedbi.

Prošnjiki za to službo, ki morajo biti v ključarskih in kovaških delih izurjeni, lepega zadržanja in neomadeževanega življenja in ki imajo dokazati svoje domovinstvo, zmožnost nemškega in slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika, svoj stan in starost, krepko telesnost in trdno zdravje in v katerem oboru in kje so dozdaj služili, naj svoje prošnje do

dne 15. septembra 1880

pošljejo vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, 17. avgusta 1880.

Solicitator

išče službe v Ljubljani, 28 let star, je uže čez 10 let pri tem poslu in je še sedaj v službi. Ponudbe se prosijo pod šifro: „Solicitator poste restante Maribor.“ (383—4)

Dr. J. Vošnjak

stanuje odsle

na mestnem trgu hiš. šte. 17,
v I. nadstropji.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse
bolezni v želodci

in nepresežen zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdelo sapo, napihnjenost, kisel podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo,

črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane 35 kr.

Prave ima samo: lekar g. Josip Svoboda v Ljubljani na Prešernovem trgu; v Novem mestu lekar g. Dom. Rizzoli.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena besede: Echte Maria-zeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečaten z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima jo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bomo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (362—3)

Glavna zaloga v lekarni „zum Schutzengel“, C. Brady, Kremsier.

Zoper jetiko! Radgostski universalni čaj

rožnovski maho-rastlinski celtilčki,
priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezni, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje

Bl. g. lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.

Ker imam mnogo oseb, katere so kronično na pljučah boje, Vas prosim, da mi s poštanim povzetjem pošljete en zavitek izkušene radgostskega-pjučno-prsnega čaja, kateri mi je bil zelo priporočen in ga hočem tudi zdaj sam poskusiti pri svojih bolnikih. S poštovanjem se priporoča

Dr. Josip Šipek,

c. kr. policijsko-okrajni zdravnik v pokoji.
V Svitavi, dne 20. decembra 1877.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi poeg Radogosta.

Mene je bolezen v želodci tako mučila, da sem malo ne zdvožil. Niti soveje zdravniški niti mazila in balzami mi niso pomogli. Izgubil sem vse nadeje, da še kdaj ozdravim. Kar začnem uporabljati radgostski universalni čaj, in o čudesa! vsak dan sem bil boljši, in zdaj upam, da v kratkem popolnem okrevam. Slavni Radogost nosi v svojem naročju najzdravnejših rastlin. Blagovolite mi dakle s poštanim povzetjem poslati tudi za mojega za jetiko hirajočega prijatelja dva zavitka radgostskega čaja in 3 škatljice mahorastlinskih celtilčkov.

S poštovanjem se beleži

(47—3) J. Donat, učitelj.
V Stanovici (na Češkem) 17. dec. 1877.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnovi.

Priporočilo svojega s. r. dnika slušajoč, Vas prosim, da mi s poštanim povzetjem pošljete 2 zavitka slavnega radgostskega universalnega čaja.

Fran Rossipal, gozdar.

V Zagrebu na Hrvatskem dne 3. sept. 1877.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, veja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski universalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarni: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbeček v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Neudved v Gradci, A. Marek in J. Kupferschmied v Celji, O. Russheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovei.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Rožnovski cvet za žlice, hitro in trajno zdravlja puiko, organje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarn v Rožnovi (Moravska).

Jedna originalna steklenica z navodom, kako lek rabiti, stane 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava takšna voda se dobiva samo neposredno v lekarni rožnovskej.

Rožnavske majeye brinze (pravi ovčji sir). Ker je podpisani prevzel na svoje stroške jedno največjih tukajšnjih planinskih salaš, pošilja ovčji sir najboljša vrste 1 kilo s posodo vred 4 60 kr. av. v.

Pri pošiljanju po pošti (poština je jednaka do 5 kilo) velja kolek in zavoj 10 kr. več.

Naslov: J. Seichert, lekar v kopeji Rožnovi.